

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2531/18-S

Název	Mateřská škola Klíčany
Sídlo	Ke školce 39, Klíčany, 250 69 Vodochody
E-mail	ms.klicany@volny.cz
IČ	71009809
Identifikátor	600051757
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivana Hřebíková
Zřizovatel	Obec Klíčany
Místo inspekční činnosti	Ke školce 39, Klíčany, 250 69 Vodochody
Termín inspekční činnosti	1. 11. 2018 – 6. 11. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů; zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Výše uvedená právnická osoba (dále „škola“ nebo MŠ) vykonává činnost dvoutřídní mateřské školy a poskytuje vzdělávání aktuálně 43 dětem (kapacita je 44). Z uvedeného počtu je 17 dětí před zahájením povinné školní docházky (z nich čtyři s jejím odkladem), dvě děti mladší tří let a dvě děti s cizí státní příslušností. V aktuálním školním roce poskytuje MŠ vzdělávání také dvěma dětem se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) s využitím individuálních vzdělávacích plánů (dále IVP). Součástí školy je školní jídelna. Škola sídlí v patrové budově v centru obce Klíčany, není bezbariérová, pro pobyty venku celoročně využívá přilehlé zahrady. Provoz je celodenní v době od 6:45 do 16:30 hodin. Vzdělávání škola poskytuje podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP).

Od poslední inspekční činnosti v roce 2012 se počet dětí MŠ zvýšil o 79%.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má vytvořenu koncepci rozvoje, která je součástí ŠVP. Stanovuje v ní priority a postupy k dosažení vytyčených záměrů. K zásadnímu cíli patří vzdělávání dětí v přirozeném prostředí věkově smíšených skupin se zohledňováním individuality každého dítěte a rozvoj jeho postojů k životu. ŠVP je v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem, je přehledný a pedagogové z něj vycházejí při plánování aktivit v jednotlivých třídách. K rozšíření vzdělávací nabídky podle zájmu dětí a podpoře rozvoje jejich dovedností s ohledem na individuální schopnosti nebo nadání napomáhá zařazování doplňujících aktivit (pohybový kroužek, flétna). Tyto činnosti vedou učitelky mimo jejich přímou pedagogickou činnost, jsou realizovány v odpoledním programu a jsou dostupné přihlášeným dětem za úplatu. Škola umožňuje externí lektorce ve svých prostorách poskytovat nadstandardní aktivitu (angličtina), její realizace nenarušuje naplňování ŠVP.

Vnitřní informační systém je účinný, založený zejména na každodenním kontaktu se všemi zaměstnanci a pravidelných poradách. Záznamy z pedagogické rady dokladují projednávání zásadních pedagogických a organizačních záležitostí. Slouží i k projednávání opatření týkajících se např. skupinových nebo individuálních výsledků vzdělávání. Rodiče získávají informace o činnosti MŠ na třídních schůzkách, na nástěnkách ve škole nebo na webových stránkách, předávány jsou také v běžném kontaktu s učitelkami při předávání dětí. Nabízeny jsou jim i besedy a individuální konzultace o problematice předškolního vzdělávání s odborníky.

Nízká účinnost kontrolně hodnotícího systému se projevila v nedostatečné identifikaci nedostatků a rizik v podmínkách (viz dále) a průběhu vzdělávání (např. malá škála účelně využívaných vzdělávacích forem). Nedostatky byly zjištěny i v organizaci vzdělávání (nediferencovaný odpočinek neodpovídající potřebám jednotlivých dětí a neoprávněné přerušování provozu MŠ v průběhu školního roku). Zlepšení vyžaduje systém sledování a hodnocení pokroků jednotlivých dětí (např. absence hodnocení rozvojových pokroků dětí bez stanovení dalších pedagogických záměrů).

V řízení školy byly zjištěny i další nedostatky. K předškolnímu vzdělávání od školního roku 2017/2018 a 2018/2019 ředitelka chybně (bez odůvodnění) přijala všechny děti na zkušební pobyt a nezajistila v jednom případě školským poradenským zařízením (dále ŠPZ) doporučené podpůrné opatření asistenta pedagoga.

Ředitelka vypracovala vlastní hodnocení školy za období školních roků 2016/2017 a 2017/2018, které vychází z dotazníkového šetření zadané rodičům, pedagogům

a z výsledků její kontrolní činnosti. Hospitace zaměřené na průběh a dílčí výsledky vzdělávání ředitelka pravidelně vykonává formou „pozorování“, z kterého jsou však jen zřídka vyvozeny potřebné záměry pro další zkvalitnění vzdělávání (byly sledovány pouze dílčí jevy). Málo pozornosti je věnována hodnocení efektivity využitých metod a forem práce s dětmi.

Ke dni inspekce zajišťovaly vzdělávání celkem čtyři učitelky (včetně ředitelky) a jedna asistentka pedagoga, všechny splňují požadovanou odbornou kvalifikaci. Ke zlepšení personálních podmínek a pro zajištění dohledu nad dětmi při vzdělávání v dopoledních hodinách přispělo zapojení školy do výzvy Šablony pro MŠ, v rámci které je v MŠ zaměstnána školní asistentka. V období posledních dvou školních roků se většina pedagogických pracovníků, vyjma ředitelky školy, která v roce 2017/2018 absolvovala vzdělávací akce zaměřené na oblast řízení MŠ, vzdělávaly převážně samostudiem. Předložený plán dalšího vzdělávání 2018/2019 již zahrnuje především témata k podpoře rozvoje osobnosti dítěte. Pedagogická knihovna je dostatečně vybavena literaturou využitelnou pro tvořivou práci s dětmi, ale i množstvím odborné literatury včetně periodik. K vyhledávání aktuálních informací mohou učitelky využívat internet. Rozvržení přímé pedagogické činnosti učitelek s ohledem na stanovenou výši pedagogických úvazků (5,00) není efektivně využita ve prospěch vzdělávání (např. k individualizaci didakticky řízené činnosti ve věkově smíšené skupině). V některých případech jsou ve třídě neúčelně přítomny v době oběda děti (od 12:00 do 13:00 hodin) dvě učitelky a jedna asistentka pedagoga (dle inspekčního pozorování).

K prevenci předvídatelných forem rizikového chování má škola vypracovaná pravidla ve formě interních dokumentů, s nimiž byli zaměstnanci prokazatelně seznámeni. K prevenci vzniku úrazů jsou děti poučovány na začátku školního roku, v jeho průběhu jsou jim pravidla bezpečného chování připomínána. Uvedené strategie byly dle zjištěné míry úrazovosti účinné. Pravidelně jsou prováděny revize zahradních herních prvků, nedostatky revizním technikem nebyly zjištěny. Vstup do budovy byl v době inspekce uzamčen. MŠ je vybavena dostatečným množstvím kvalitních hraček, didaktických, tělovýchovných, hudebních, výtvarných i pracovních pomůcek a materiálů. Učebny jsou vybaveny velikostně rozdílnými dětskými židlemi a stoly, které jsou s ohledem na potřeby dětí většinou efektivně využívány. MŠ má k dispozici školní zahradu vybavenou dostatečným množstvím herních prvků pro různorodé pohybové aktivity a dalším vybavením, které umožňuje naplňování ŠVP.

Zdroje financování školy jsou efektivně využívány k zajištění realizace ŠVP. Jde o finanční prostředky ze státního rozpočtu posílené o rozvojové programy MŠMT (platy pracovníků ve školství) a provozní prostředky od zřizovatele. Zřizovatel dále dofinancovává odměny zaměstnanců. Výnosy z vybrané úplaty za MŠ a poskytnuté neúčelové dary byly použity na dofinancování provozu, materiál k výuce, potřeby pro tvořivou činnost dětí, výukové programy a nákup učebních pomůcek. Škola zapojením do projektu Šablony z Evropského sociálního fondu získala mimorozpočtové zdroje, ze kterých byly hrazeny kromě mzdových výdajů školního asistenta odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči dětí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání se v obou třídách vyznačoval klidnou a příjemnou atmosférou a pozitivním přístupem pedagogů k dětem. Vzdělávací nabídka správně reflektovala reálné situace každodenního života dětí a vycházela z jejich předcházejících znalostí, dovedností a zkušeností. Poměr spontánních a řízených aktivit nebyl zcela vyvážený, v nesouladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem převažovaly řízené činnosti.

V průběhu ranních her děti spontánně využívaly materiální podmínky tříd. Volily si dle svého zájmu připravené činnosti pro tvořivé aktivity rozvíjející jemnou motoriku i konstruktivní a didaktické hry. Učitelky jim v případě potřeby v rozhodování nenásilně napomáhaly, individuální přístup k jednotlivcům byl výrazný. V malých skupinách, zejména při konstruktivních hrách, uplatňovaly děti samostatně prvky kooperace a spolupráce, domlouvaly se na společném postupu, rozdělovaly si role.

Při řízených didakticky zacílených aktivitách učitelky využívány různorodé metody včetně problémového a situačního učení, aktivního a prožitkového poznávání (např. vlastním pozorováním a objevováním). Účelně bylo využito metody řízeného rozhovoru a diskuse, praktických, pracovních, výtvarných, hudebních a dalších tematicky zaměřených činností. Správně formulované problémové otázky a jasně vyložené pracovní postupy rozvíjely u dětí schopnost pracovat s informacemi. V jedné třídě využívaly učitelky k hudebnímu doprovodu nástroj. Děti tyto aktivity přijímaly nadšeně, bylo zřejmé, že znají široký repertoár písní a hudebně pohybových her. V této třídě měly děti možnost ovlivňovat vzdělávání svými podněty a nápady. Vzdělávání však bylo vedeno se všemi dětmi současně, což snižovalo účinnost uplatňovaného individuálního přístupu. V jedné třídě také byla nabízená řízená činnost přiměřená schopnostem (soustředit se na danou činnost i úkolem) spíše starších dětí, pro nejmladší děti byla poměrně dlouhá, což se projevilo postupnou ztrátou jejich pozornosti a aktivity. Skupinové nebo kooperativní formy vzdělávání byly uplatňovány méně. Děti jsou v souladu se záměry ŠVP vedeny k dodržování dohodnutých nebo stanovených vizualizovaných pravidel a zodpovědnosti za své jednání, učí se vzájemně si pomáhat a respektovat druhé. Zpětnou vazbu o úspěšnosti poskytovaly učitelky dětem zejména formou pozitivního a motivujícího hodnocení. Ojedinele se objevovala práce s chybou. Příležitosti k sebehodnocení nebo k vzájemnému hodnocení byly využity (bezprostředně po ukončení činnosti) jen okrajově.

K dětem se ŠVP (v každé třídě zařazeno jedno) byl v průběhu vzdělávání uplatňován partnerský a příkladně citlivý přístup učitelky, v jedné třídě i asistentky pedagoga a věnována náležitá individuální podpora. Přestože jednomu z nich nebyla zajištěna doporučená podpora asistenta pedagoga, byly hlavní cíle individuálního plánu v praxi většinou naplňovány (např. poskytnutí dostatku času na práci, rozvíjení zrakové a sluchové percepce a grafomotorických dovedností, pomoc při komunikaci ve skupině). Děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky jsou pravidelnými činnostmi připravovány na výuku čtení, psaní a počítání, mimo jiné jsou pro podporu konkrétní oblasti využívány pracovní sešity nebo cíleně volené pracovní listy. Učitelky u dětí většinou upevňovaly správné pracovní návyky (správný úchop tužky), méně důsledně je vedly k návyku správného sezení. Velice kvalitně byly do vzdělávání zařazeny prvky logopedické prevence – jazykové rozcvičky.

Naplňování ŠVP pokládá základy funkčních gramotností. Sociální oblast pozitivně ovlivňuje klima ve třídách, partnerství, podpora sourozeneckých vztahů. K rozvoji v environmentální oblasti v souladu s ŠVP přispívá třídění odpadu, sběr plastových víček, experimenty v průběhu vzdělávání, citlivé vedení k ochraně přírody. Aktivity z předmatematické oblasti jsou přirozeně včleňovány do průběhu dne. V rámci podpory čtenářství je v MŠ pravidelně realizované také čtení na pokračování při poledním odpočinku. Řízené pohybové aktivity jsou pravidelně včleňovány do denního programu (ze záznamů v třídních knihách). V době inspekce byla v jedné třídě zařazena metodicky správně a kvalitně vedená zdravotně preventivní pohybová aktivita, v druhé pohybové hry bez výraznějšího fyziologického efektu na pohybový rozvoj dětí. Spontánní pohybové aktivity ve třídách nebyly dětem nabídnuty, ačkoliv pomůcky pro ně jsou ve třídách dostupné. Nabídky nápojů děti využívaly samostatně spíše ojedinele, častěji po pobídce učitelky.

Odpolední odpočinek nebyl (v době inspekce) diferencovaný podle individuálních potřeb dětí. Pobyt venku je zařazován každodenně. K naplňování záměrů v oblasti podpory zdraví také přispívá pravidelné vedení dětí k dentální hygieně.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Na úrovni tříd jsou systematicky vyhodnocovány třídní vzdělávací programy. Prostřednictvím dotazníků má škola i zpětnou vazbu od rodičů, která je pozitivní.

Rozvoj dětí učitelky sledují a zaznamenávají v opakujících se fázích. Zvolená forma však většinou neobsahuje záměry pro další pedagogické působení. Systém sledování a vyhodnocování výsledků vzdělávání dětí vyžaduje zlepšení, chybí v něm konkrétní nastavení východisek či kritérií v oblasti např. fyzického rozvoje a z oblasti psychických procesů a funkcí, s jejichž pomocí bude posuzováno vzdělávání dítěte, jeho rozvoj i pokroky v učení.

Soustavná a plánovaná příprava je věnována dětem s odkladem povinné školní docházky (dále OPŠD), kterým jsou pro letošní školní rok na základě pedagogické diagnostiky nebo závěrů ŠPZ stanoveny záměry k individuální podpoře. Podpora věnovaná dětem se SVP se pozitivně projevuje v jejich začlenění do činností, zrakové a sluchové percepce a grafomotorických dovedností. Výrazná individuální podpora v rozvíjení sebeobslužných činností je věnována také dětem nejmladším. MŠ zařazuje adaptační program při zahájení docházky dětí do MŠ, přizpůsobuje ho vhodně individuálním potřebám dětí i rodičů.

Děti s odlišným mateřským jazykem se většinou bezproblémově zapojují do nabízených činností, přiměřeně dosaženými znalostmi českého jazyka reagují na slovní instrukce. Navazují kontakty s vrstevníky i dospělými.

Z inspekčních hospitací vyplynulo, že děti mají velmi dobré výsledky zejména v oblasti sociálních dovedností. Kvalitně jsou naplňovány záměry v oblasti logopedické prevence. Ředitelka je kvalifikovaná v oblasti logopedické asistence. Provádí logopedickou depistáž, na jejímž základě je rodičům v rámci poradenské péče doporučována návštěva odborníka v této oblasti. Cílená podpora rozvoje souvislého vyjadřování a účelné provádění logopedické prevence je zajištěna v obou třídách (např. dechová cvičení, gymnastika mluvidel). Ke zkvalitnění poradenského servisu MŠ napomáhá navázání spolupráce s klinickou logopedkou, pedagogicko-psychologickou poradnou, s dětskými lékaři a speciálně pedagogickými centry.

Aktivity k podpoře připravenosti dětí k zahájení povinné školní docházky jsou zahrnuty do obsahu vzdělávání dle ŠVP a jsou účelně realizovány v rámci běžných činností. Další cílené aktivity pro přípravu nejstarších dětí k výuce čtení, psaní a počítání jsou zařazovány do průběhu ranních i odpoledních činností (v rámci individuální práce s učitelkou). Děti se orientují v jednoduchých matematických pojmech a poznají některá písmena, některé se dokáží podepsat. K jejich bezproblémovému přechodu do ZŠ napomáhá i navázaná užší spolupráce s jednou z okolních základních škol, ve které děti většinou zahajují plnění povinné školní docházky, realizuje se formou návštěv předškoláků v prvních třídách a vzájemných konzultací pedagogů obou škol. Jejím prostřednictvím získává MŠ také většinou pozitivní zpětnou vazbu o úspěšnosti dětí v základní škole. Děti jsou komunikativní, zvědavé, aktivní. Dodržují nastavená pravidla vzájemných vztahů. Z výzdoby školy a výtvorů dětí je zřejmé, že zvládají rozmanité výtvarné techniky nebo pracovní činnosti, projevují svoji tvořivost a fantazii. Výsledky vzdělávání dětí jsou účelně prezentovány i na webových stránkách školy, tradičních akcích pořádaných MŠ i obcí (např. rozsvěcení vánočního stromu).

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekce došlo k vybudování nové třídy v podkroví budovy a tím i k celkovému navýšení kapacity školy z 24 na 44 míst, v souvislosti s navýšením počtu tříd se také zvýšil počet pedagogů a podíl kvalifikovaných pedagogů,
- došlo ke zhoršení v oblasti řízení školy, škola si však udržuje úroveň výsledků vzdělávání a funkční spolupráci s partnery, která podporuje naplňování ŠVP.

Silné stránky

- Cílená a systematická podpora prevence logopedických vad přispívá ke zlepšování vzdělávacích výsledků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká účinnost kontrolně hodnotícího systému se projevuje v nedostatečné identifikaci nedostatků a rizik v podmínkách a průběhu vzdělávání (např. omezená škála účelně využívaných vzdělávacích forem, nízká míra diferenciací vzdělávací nabídky pro nejmladší děti, nediferencovaný odpolední odpočinek dětí),
- v řízení MŠ se projevují nedostatky plynoucí z chybné aplikace právních předpisů,
- neúčelné rozvržení přímé pedagogické činnosti učitelek MŠ nezajišťuje efektivní využití souběžného působení učitelek ve třídě s ohledem na aktuální podmínky a potřeby individualizace řízených didakticky cílených činností.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Uplatňovat více v organizaci řízených didakticky cílených aktivit formy skupinové a kooperativní práce dětí,
- podporovat rozvoj hrubé motoriky využíváním podmínek pro spontánní pohyb ve třídě,
- uplatňovat záměrnou diferenciaci vzdělávacího procesu,
- diferencovat odpolední odpočinek podle individuálních potřeb dětí,
- vytyčit rámec sledovaných oblastí, postupy a záměry pro další pedagogické působení v záznamech pedagogické diagnostiky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Mateřské školy Klíčany vydaná den 28. 11. 2006 ve znění Dodatků

2. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích v rejstříku škol a školských zařízení čj. 065658/2014/KUSK ze dne 29. 4. 2014 s účinností od 1. 5. 2014 (nejvyšší povolený počet dětí)
3. Potvrzení ve funkci ředitelky školy ze dne 12. 4. 2012
4. Evidence dětí, školní matrika (Evidenční listy), školní roky 2017/2018 a 2018/2019
5. Doklady o přijímání dětí pro školní rok 2017/2018 a 2018/2019 včetně kritérií, aktuálně vzdělávané děti
6. Dokumentace o vzdělávání dětí se SVP, školní roky 2017/2018 a 2018/2019 (doporučení ŠPZ, IVP)
7. Školní vzdělávací program předškolního vzdělávání, aktualizace platná od 1. 9. 2018
8. Školní řád mateřské školy vydaný s účinností od 1. 9. 2018, čj. V-10B/2018
9. Třídní knihy, školní roky 2017/2018 a 2018/2019
10. Záznamy o vzdělávacích pokrocích dětí, školní roky 2017/2018 a 2018/2019 – zorek, IVP pro děti s odkladem povinné školní docházky
11. Záznamy z pedagogické rady a provozní porady, školní roky 2017/2018 a 2018/2019
12. Personální dokumentace – aktuální stav; doklady o odborném a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků; stanovení přímé pedagogické činnosti pedagogických pracovníků; plán DVPP, školní rok 2018/2019
13. Složka BOZ (směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí v MŠ, Záznam z proškolení zaměstnanců v BOZ ze dne 30. 8. 2018, Revizní a kontrolní zpráva kontrole a opravách tělocvičného nářadí a hracích prvků ze dne 1. 11. 2018, Knihy úrazů za třídy Rybičky a Žabičky s datem zavedení od školního roku 2017/2018)
14. Vlastní hodnocení školy za školní roky 2016/2017 až 2017/2018
15. Hodnotící materiály (evaluační dotazníky pro pedagogy a rodiče, hodnocení tematických celků, záznamy z hospitací pro školní roky 2017/2018 a 2018/2019)
16. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS - 1911/12 - S, ze dne 12. 11. 2012
17. Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2017 ze dne 12. 1. 2018, Účetní závěrka za rok 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele/ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejímu obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Bc. Helena Váňová, školní inspektorka, vedoucí
inspekčního týmu

Váňová v. r.

Bc. Mária Kotvanová, kontrolní pracovnice

Kotvanová v. r.

V Praze 30. listopadu 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Ivana Hřebíková, ředitelka školy

Mgr. Hřebíková v. r.

V Klíčanech 11. prosince 2018